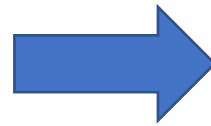
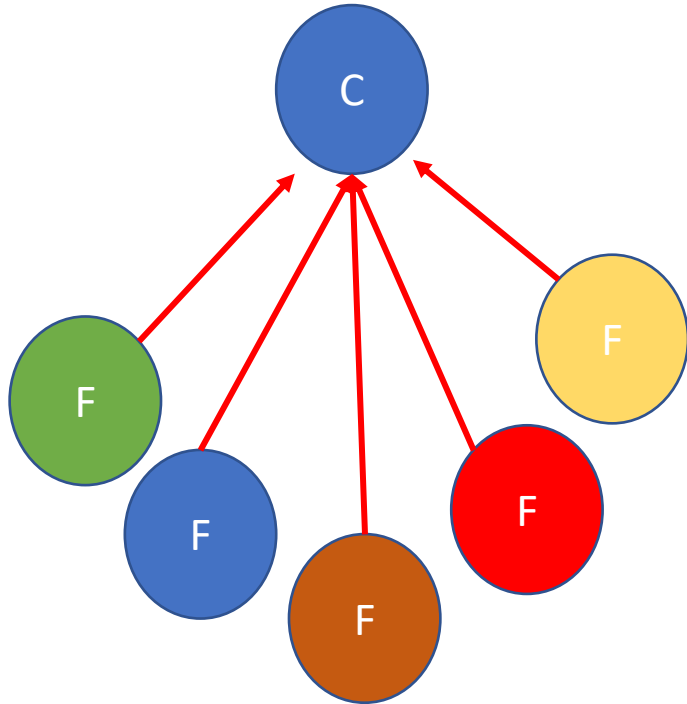

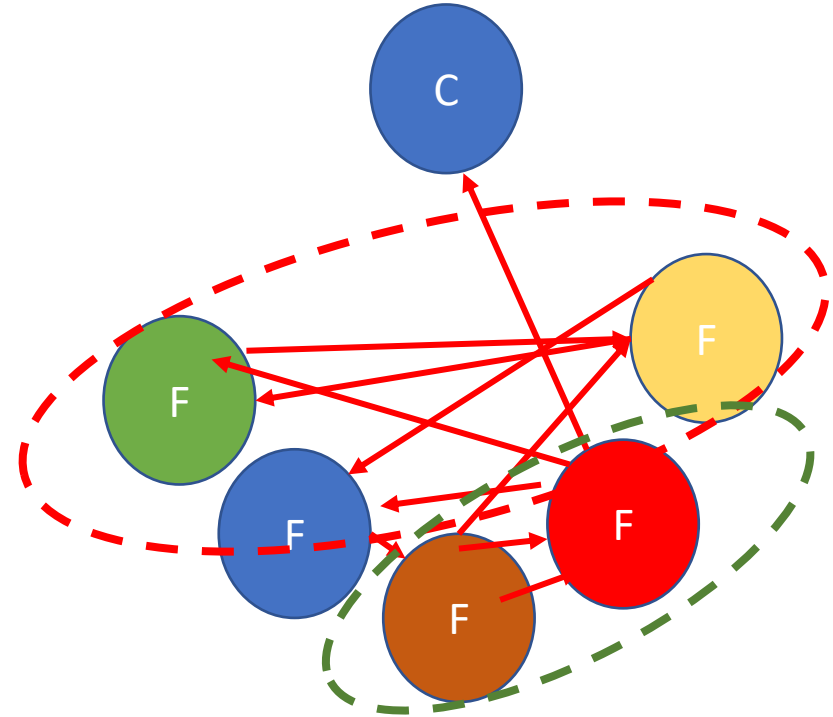
De raad

“Politiek draait om
meerderheden.
De rest is poezie.”

‘alle ballen op het college’

in debat met elkaar

Overtuigen op twee manieren

Convince

(= overwinnen)

Spreeken vanuit je eigen
gelijk

→ Gelijk hebben

Persuade

(= verleiden)

Begrijpen, overeenkomsten
zoeken, verschillen
overbruggen

→ Gelijk krijgen

Fractievoorbereiding:

Wat
vinden
wij?

Wat
stellen we
voor?

Hoe
krijgen we
anderen
mee?

INTERRUPTIES

kort-
wieken

corri-
geren

extra
termijn

verhel-
deren

verlei-
den

Een interruptie is een korte vraag

2 soorten interrupties

Passief interrumpieren = louter reageren op wat anderen zeggen
(‘wat bedoelt u...’, ‘heeft u een voorbeeld...’)

Actief interrumpieren = een brug slaan tussen standpunten
(‘interessant, daar zijn we het over eens ..., wat vindt u dan van ons voorstel om...’)

Omgangsvormen

De tijdgeest

- Om te scoren op sociale media moet je polariseren
- Het vanzelfsprekend gezag van voorzitters daalt
- We zijn met steeds meer fracties, dus het minder snel eens
- Grote complexe onderwerpen lokken versimpeling uit
- De maatschappelijke opgaven vragen offers van mensen
- Van hoogvertrouwen naar laagvertrouwen samenleving

A photograph of Mark Rutte, the Dutch Prime Minister, speaking at a podium. He is wearing a dark blue suit, a light blue shirt, and a dark blue tie. He has his right hand raised in a fist, pointing towards the audience. The background is dark and out of focus.

**Geïrriteerde Rutte zoekt confrontatie met
Kamer: 'Debatten zijn onaangenaam'**

debat.nl

Waar kun je elkaar houden?

Voorafgaand aan het debat:

- Betrek en informeer altijd alle fracties
(niet boven-water dualisme, onder-water monisme)

In het debat = aan regels gebonden discussie (Van Dale)

- Wie stelt, moet bewijzen
- We blijven bij het onderwerp
- Het gezag van de voorzitter is onbetwist

Twee soorten raadsleden

We hebben allemaal standpunten, we willen allemaal meerderheden....

De meesten willen nu zaken doen (energie, klimaat, woningnood etc)
→ debatteren, onderhandelen, besluiten nemen

Sommigen willen straks zaken (ander systeem)
→ profileren, (on)genoegen voeden, scoren in de media

Doe normaal of ga weg

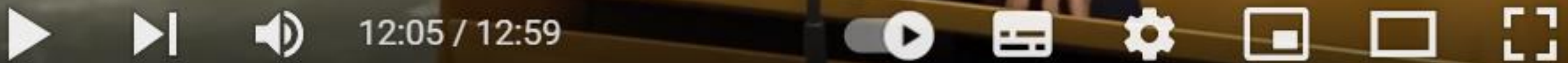
ORDER

En de verbale weerbaarheid van de raadsleden zelf?

De raad heeft kwaliteit in de breedte nodig,
niet alleen een paar (toevallige) leden
met natuurlijk gezag

**SUB
SCRIBE**

12:05 / 12:59

Oefenen in verbale weerbaarheid

1. Uw woorden worden verdraaid
2. Er wordt een stokpaardje bereden
3. U wordt als niet integer neergezet
4. Er wordt op de persoon gespeeld
5. Beweren zonder bewijzen
6. Onparlementaire taal

Slim reageren = niet terugslaan

1. Uw woorden worden verdraaid → rustig uw standpunt herhalen
2. Er wordt een stokpaardje bereden → snap ik, maar wat is uw inhoudelijke reactie op ons punt?
3. Er wordt op de persoon gespeeld → los van de persoon, wat wilt u inhoudelijk hierover zeggen
4. Beweren zonder bewijzen → interessant, maar kunt u dat onderbouwen
5. Onparlementaire taal → die woorden laat ik voor uw rekening
6. U wordt als niet integer neergezet → ik verzoek om schorsing

Tips om te reageren

Negeren

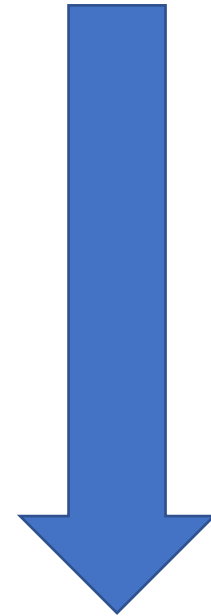
(want: alles wat je aandacht geeft groeit – ook ellende)

Uitdagen

(want: de ander moet met echte argumenten te komen)

Schorsen

(want: anders escaleert het debat)

Denk niet: 'zo zijn mensen nu eenmaal'

Statistiek van de mensheid:

10 % deugt

10% deugt niet

80% kijkt wat anderen doen

→ Hoe geeft u het voorbeeld?

Zelfreinigend vermogen

1. Wees altijd bereid na afloop van je optreden in gesprek gaan
2. Kijk kritisch naar jezelf
3. Durf je ongelijk te bekennen
4. Bied je excuses aan als dat nodig is
5. Evalueer elke vergadering met het presidium / agendacommissie
6. Reflecteer jaarlijks op hoe de raad zich ontwikkelt (hoe zijn we meer dan de optelsom van fracties?)

PETER VAN DER GEER & SHARON KROES

OVERTUIGEND DEBATTEREN

Alle technieken, tips en trucs

Richard Engelfried en Peter van der Geer

HOE VANG IK EEN RAT?

*Man is an animal that makes bargains,
no other animal does this;
the dog does not change a bone with another.*

Adam Smith

Uitgeverij Pepijn

www.debat.nl

info@debat.nl

023-5629972

Sinds 1998

> 150
gemeenteraden

debat.nl

Op het randje of er over heen....

- De coalitie is niet integer
- Het college is corrupt
- De ambtenaren zijn incompetent
- De voorzitter is partijdig
- De burgemeester is een nietsnut
- De raad is nep

220

CVX

12

provinciaal bestuur

Tony Blair tegen
Wouter Bos:

‘Politiek heeft van mij geen
beter mens gemaakt.’